

## Åndelige tema er svært personlig i Norge

Av Tove Giske  
Omsatt av Johan Nome

### Intervju med dr. Pamela Cone

#### Fortell kort om deg selv og hvorfor du er i Norge.

Jeg heter Pamela Cone og er førsteamanuensis i sykepleie og stipendiat. Jeg fikk et stipendium på seks måneder for å forske innen åndelig omsorg i Norge. Jeg har drevet med denne type forskning i mange år – det første prosjektet var i 1993. Jeg har fått veiledning i forskningsmetode av Dr. Barbara Artinian, stipendiat innen grounded theory, siden 1992. Dermed har jeg metodisk kompetanse og erfaring i det feltet jeg er opptatt av. Studiet nå ble opprinnelig til gjennom et forslag fra en lærer ved Haraldsplass Diakonale Høgskole. Jeg sluttet meg til deres diskusjon vedrørende hvordan en kan finne ut hvor godt studentene blir forberedt til å utøve åndelig omsorg.

#### Hvordan fikk du ideen om å forske for å finne ut hva åndelig omsorg er og hvordan det blir undervist i dette i Norge?

For åtte år siden møtte jeg Tove Giske på en konfer

anse om åndelig omsorg som ble holdt ved Azusa Pacific University. Jeg er førsteamanuensis i sykepleie og er som henne forsker som benytter kvalitativ metode. Vi er begge interesserte i åndelig omsorg og forskning ved bruk av grounded teori (GT). Vi har hatt kontakt med hverandre i disse årene og er blitt venner og kolleger. Jeg har deltatt i en diskusjon via e-post vedrørende læringsutbyttet blant studenter ved Haraldsplass Diakonale høgskole innen undervisningen i åndelig omsorg.

---

***Studentene er opptatt av hvordan de kan møte de åndelige behovene hos pasientene uten å skade sykepleier-pasientforholdet når de er ute etter behov innen dette høyst private området.***

---

Fordi jeg har drevet forskning om dette, førte diskusjonen til et forslag om at jeg skulle prøve å skaffe økonomiske midler som støtte til et forskningsprosjekt om åndelig omsorg og hvordan sykepleiere lærer å gi denne. Universitet der jeg arbeider, Azusa Pacific



University, gav meg en sabbatsperiode på seks måneder straks Fullbright Foundation tildelte meg stipendiet for å gjennomføre forskning innen åndelig omsorg i undervisningen ved sykepleieskoler i Bergen. Giske hjalp meg i prosessen for å oppnå godkjenning for studien.

#### Hvordan har du samlet data - hvem har du benyttet som datakilder?

Norsk Samfunnsvitenskapelig Datatjeneste(NSD) godkjente studien og foreslo at alle utdanningsprogram i sykepleie i Bergen, både ved universitetet og ved de tre høyskolene med sykepleierutdanning skulle være med i utvalget. Studenter og lærere som kunne snakke engelsk ble rekruttert til fokusgruppe intervju, som ble gjennomført på fire steder: Universitetet i Bergen, Haraldsplass Diakonale Høgskole, Betanien Diakonale Høgskole og Høgskolen i Bergen. Sytten intervju ble fullført. Syv av disse var med lærere, to med

masterstudenter i sykepleie og åtte med sykepleiestudenter fra hvert studieår ved sykepleierutdanningen. Flere studenter var forskningsassistenter og hjalp ved utskriften av intervjuene. I samsvar med GT-metoden begynte analysearbeidet etter det første intervjuet.

### **Nå er du er midtveis i resultatanalysen. Resultatene er derfor ennå ikke klare- kan du likevel si noe om hva du har funnet?**

Fordi analysen begynte i september, har jeg kunnet fullføre en god del. Jeg har tatt intervjuene med lærere og studenter hver for seg og delt dem i to grupper og identifisert hovedelementene i hver gruppe. Studentene er opptatt av hvordan de kan møte de åndelige behovene hos pasientene uten å skade sykepleier-pasientforholdet når de er ute etter behov innen dette høyst private området. Lærernes anliggende er studentenes læring og de søker derfor gode undervisningsmetoder og ressurser som kan hjelpe studentene deres til å identifisere og imøtekomme pasientbehov på det åndelige området, noe som ser ut til å være høyst privat hos norske pasienter.

### **Er det noen forskjeller mellom USA og Norge – hvordan tolker du eventuelle forskjeller?**

Det er ikke tabu å diskutere det åndelige området i USA slik det er i Norge. I Norge ser det ut til å være betraktet så privat at ingen, selv ikke sykepleiere, for-

ventes å ta det opp. Dette fører til at bekymringen for å skade sykepleier-pasientforholdet er stor i Norge. I USA er ikke dette en bekymring på samme måten. Imidlertid, siden dette er et område som

er vanskelig å forstå og finne måter å møte de subjektive, innerste behov hos pasientene på, er denne siden av omsorg ofte neglisjert i USA slik det er i Norge.

---

***I Norge ser det ut til å være betraktet så privat at ingen, selv ikke sykepleiere, forventes å ta det opp. Dette fører til at bekymringen for å skade sykepleier-pasientforholdet er stor i Norge.***

---

### **Til slutt – etter disse månedene dine i Norge – hva ser du som vår sterke side i forhold til undervisning om og utføring av åndelig omsorg? Hva er utfordringene våre?**

Sykepleiere i begge land er opptatt av de eksistensielle behovene og trosbaserte behov hos pasienter. De strever derfor med dilemmaet med at slike behov ikke blir møtt. Norge legger fortsatt stor vekt på omsorg i sykepleien. Dette er en styrke som vil hjelpe dere i det å lære å komme inn på det som er viktigst for pasientene på en omsorgsfull måte. Norske sykepleiere må lære å oppdage hvilke stikkord pasienter bruker for å tilkjenne sine dype indre behov.

Sykepleiere må også lære tilnæringsmåtar for trygt å komme inn på det tabubelagte åndelige området, slik at pasientene får dekket sine viktigste indre behov.

Utbyttet av denne forskningen omfatter:

1. Større forståelse for de utfordringene norske sykepleiere står overfor, når det gjelder å ta opp dype åndelige behov hos pasienter.
2. Erkjennelse av behovet for å presisere, klargjøre det norske uttrykket for åndelig omsorg, slik at det omfatter eksistensielle behov og viktige indre anliggende hos pasientene som ikke har tilknytning til religion.
3. Anmodning fra studenter og lærere om bedre ressurser slik som en håndbok om åndelig omsorg med tilnæringsmåtar for å gi åndelig omsorg.

PS, vil du høre mer om resultatene frå denne undersøkelsen, så treffer du Pamela Cone på International Student Conference, 23 – 24 april i Bergen.